

HORA (KOLO) SÂRBO-ROMÂNĂ DIN CARPAȚI ȘI EXTINDEREA EI ÎN DEPĂRTĂRI

Hora sârbească sau românească, sau hora sârbo/română „sârba” se joacă deja de o jumătate de veac în Polonia, iar două secole și mai mult în țările românești sau ucrainene. Polonezii stabiliți în Bucovina au preluat acest kolo din anul 1834 sub numele de „syrba” și l-au transpus cu ocazia repatrierii (în anul 1946) în așa-zisele „țări apusene”. Autorul pornește de la presupunerea că și cu „sârba” la dimensiuni mici s-a întâmplat ceva asemănător ca și cu „polca” și cu „ceardașul” în trecut, sau cu „sirtaki” în perioada mai recentă. În text prezintă păreri diferite despre originea acestei hore și indică modalitățile și căile posibile de extindere.

Cuvinte cheie: sârba, sîrba, sirba, syrba, răspândire, Serbia, Bucovina, extindere, Polonia.

La festivalul folcloric internațional „Întâlniri bucovinene” (Jasrow, woj Pila, Polonia) ne-a frapat și totodată ne-a bucurat reprezentarea generală a jocului popular, „syrba” în repertoriul aproape tuturor ansamblurilor de amatori din Romania, Ucraina și Polonia, între care și a repatriaților bucovineni din Bosnia.

Denumirea acestui joc, sub formă de adjectiv sau substantiv de gen feminin, ne-ar putea sugera că ar fi de origine sârbă, sau cel puțin la o contribuție sârbească semnificativă în conținutul și forma amintitului dans. Aceasta cu atât mai mult cu cât modul de executarea a dansului precum și melodia coincid în mare măsură cu, astăzi foarte extinsul, poate cel mai sârbesc dintre dansurile populare ale sârbilor – „sârbă” asimetric, de tipul plimbărilor și caracteristică nu numai pentru părțile centrale ale Serbiei – Šumadija și Pomoravlje. Cu acest joc (Hai pornește cu veselie...) Ansamblul de Jocuri Populare al Serbiei de cele mai multe ori își începe concertele sale.

Descoperirea faptului că această horă sârbească sau românească, sau sârbo/română se joacă în Polonia de peste o jumătate de veac, iar de două veacuri sau mai mult în țările române și ucrainene, merită atenția științifică chiar și a etnologiei și folcloristicii europene.

¹ eisanu@ei.sanu.ac.rs

² Рад, је био објављен најпре на српском језику (Дрљача, 1997) и потом на мађарском језику (Дрљача, 1998). Аутор није учествовао у раду скупа, међутим, имајући у виду изузетно занимљиву тематику овог рада о српско-румунским утицајима и прожимањима која није доступна румунској стручној и широј јавности, уредништво је одлучило да се рад преведе на румунски језик и штампа га као додатак уз остале радове приказане на скупу.

Este cunoscut faptul că asemănările sau similitudinile balcano-carpatice, respectiv carpto-balcanice în cultura tradițională provin din trecutul îndepărtat. Cele mai vechi se oglindesc în religia populară, iar cele mai noi în păstoritul nomad și în așa-zisul drept valah (sec. XIII-XVIII), în muzica populară și în dans. În categoria celor relativ noi se numără, în Carpați, apariția horei sârbo-române *sârba*. Polonezii stabiliți în Bucovina din anul 1834 au primit-o sub numele de „syrba” și au transmis-o cu ocazia repatrierii (anul 1946) în spațiul sud-vestic al Poloniei actuale, aproape de granița germană.

Etnocoreologia sârbă a fost orientată cu precădere în direcția cercetării influențelor străine în decursul nostru popular moștenit și incomparabil mai puțin pe o posibilă acceptare a tezaurului nostru folcloric de către alte popoare. Acestora trebuie adăugat și faptul că majoritatea etnologilor, „de tip general”, de regulă, cunosc insuficient folclorul dansant și cel muzical ca să poată, în cadrul cercetărilor interetnice, să noteze măcar unele caracteristici și acceptări. Așa s-a putut întâmpla, și aici omit intenționat exemplele noastre, ca renumitul etnolog polonez M. Meysner-Rostworowska să scrie studiul eminent despre repatriații polonezi din Bucovina (1963) după ce au viețuit un secol în mediul multietnic străin, în care să enumere și să descrie majoritatea împrumuturilor în cultura materială, socială și spirituală, și cu niciun cuvânt să nu amintească jocul, măcar repertoriul dansant modificat.

1.

Faptul că un dans este denumit „sârba” poate însemna că este de proveniență sârbească, dar nici nu este obligatoriu să fie așa. Când este vorba de presupuneri, o să amintesc, la început, doar două. Prima: dacă dansul este de origine sârbească, este neclar de unde în Țările Române există 614 variante ale acestuia, cu precizarea că în Valea Dunării este jucată cu precădere în satele unde trăiesc sârbii. Și cea de a doua: dacă dansul a apărut în România, nu a fost denumit fără motiv cu nume sârbesc – „sârba”.

Dunarea – precum este cunoscut – nu a fost un mare obstacol pentru ca populația de-a lungul malurilor sale să se amestece, să se viziteze cu ocazia sărbătorilor, să treacă în mase mari de pe o parte pe cealaltă. Astfel, după prăbușirea statului medieval sârb în secolul al XV-lea un mare număr de sârbi a părăsit țara și s-a dus în Vlașca (Țara Românească), unde au fost condiții mai bune de trai, scria O. Mladenović. Așa au fost și migrațiile sârbești în Rusia Mică care au trecut peste aceste spații, importantă fiind și șederea sârbilor în Ardeal și Bucovina. În Carpați ajungeau din Balcani (și din alte părți) veacuri de-a rândul influențe culturale care apoi adeseori se propagau în Polonia și în Europa Centrală.

În legătură cu locuirea îndelungată a sârbilor în Țările Române sunt și toponimele pe care le amintesc M. Tomici și J. Šolmošan: „Pe teritoriul

actualei României există un număr semnificativ de toponime și microtoponime în denumirea cărora intră etnonimul *sârb* și adjectivul *sârbesc*. Acestea sunt nume de sate, denumiri de dealuri, văi, munți, părauri și râuri, poienițe și acestea pe acele spații unde acum nu există sârbi (1996:348)”.

Este posibil, bineînțeles, să se fi întâmplat, la scară redusă și cu „sârba” ceva asemănător ca și cu „polca” și „ceardașul” în trecut, sau cu „sirtaki” mai recent. De exemplu „ceardașul”, fără îndoială de proveniență maghiară, este totodată și dans al slovacilor din Voivodina ca și „tanac (croat)” în Lika. De aceea și scopul acestei comunicări nu este uzurparea unui element cultural, ci evidențierea – în limitele posibilităților - a complexității apariției (nașterii) acestuia, difuziunea lui balcano-carpatică multiseclară și adoptarea lui ulterioară la nivel european, și în fine, utilizarea dansului ca simbol al identității teritoriale sau etnice.

În acest text utilizez trei modalități de scriere a numelui jocului despre care este vorba: „srba” când mă refer la datele din izvoare sârbești, „sîrba” (sârba) și „sirbeasca” când mă refer la materialul românesc și „syrba” când amintesc materialul polonez.

Această contribuție la cercetarea dansului popular, problematica de care nu m-am ocupat până acum, o dedic colegilor dragi decedați O. Mladenović (+ 1988) și S. Zečević (+ 1983), ale căror dezbateri pe această temă mi-au fost neprețuit de utile.

2.

Dansul popular „syrba”, aflat în repertoriul repatriaților polonezi din Bucovina și a celor care trăiesc în continuare în partea românească și cea ucraineană a acestei provincii, se distinge înaintea de toate prin diferențierea de celelalte dansuri care se joacă acolo. Această deosebire costă de fapt, în rar întâlnitul dans asimetric de tip „plimbare” printre dansurile în perechi preponderente în zona carpatică. O a doua caracteristică a acestui dans constă în înrădăcinarea/omniprezența lui la bucovineni, întrucât cu el s-au prezentat aproape toate formațiile de interpreți, fapt care neîndoielnic ne îndreaptă cu gândul la puterea tradiției și la nesecitatea ca în noul mediu să se fie evidențiat propriul specific regional. O a treia trăsătură a acestui dans popular în această parte a Europei este spectaculozitatea și îndrăgirea deosebită a lui: cu „syrba” ansamblurile încep, respectiv termină spectacolul, dansând intră din public pe scenă, interpretează „syrba” cu ocazia defilărilor stradale și o dansează, exaltat, după apariția scenică. Ca și curiozitate, adaug, că anul acesta, în 1996, la cel de-al VII-lea Festival internațional de la Pila, grupul de repatriați din Bosnia, sub numele de „Bucovineni veseli” s-au prezentat cu cântecul „Jugoslavija” a lu D. Živković pe textul lui M. Popović-Zahar, lucru întâmplat cu ovații la festival, cu

dorința accentuată a majorității participanților ca acesta să devină imn al acestei manifestări folclorice.

Când este vorba de particularitățile stilistice ale „Syrbei“, etnocozeologul polonez G. Dabrowska, în clasificarea sa a dansurilor de munte, a inclus acest joc în hore (kola) de tip închis, în care nu există solist. A menționat că acest cerc poate să se și deschidă în timpul dansului și în felul acesta să dobândească caracteristicile unei hore deschise.

Autoarea a notat acest dans la Brzeznicy lângă Zsagacyj, în părțile vestice ale Poloniei, unde trăiesc repatriații din Bucovina, și anume ca „dans în perechi fără răsuciri printre alte perechi de dansatori“.

La noi, acest dans a fost notat de M. Milićević și V. Đorđević, apoi despre el au mai scris Lj. și D. Janković, S. Zečević, O. Mladenović și D. Đorđević. Unele dintre descrieri și păreri ale lor le voi folosi și eu în această lucrare. Îl citez prima dată pe S. Zečević: „Printre horele sârbești (kola) tipic asimetrice se numără și așa-zisele hore „cu plimbare“ sau „cu plimbări ușoare“. Acestea se deplasează numai spre partea dreaptă, încet (lin) și, de obicei, se dansau la început sau la deschiderea întrunirilor de dansatori, pentru încălzirea treptată și realizarea dispoziției pentru dans „ (1983: 106-107). Cu ritmul de două pătrimi, „srba“, după tip, aparține modelului Hora fetelor (Devojačko kolo), care – după cum scriu Lj. și D. Janković (1934: 32-36) se joacă în majoritatea zonelor iugoslave, iar asemănător se joacă și Nova Vlahinja, Omoljka, Bojerka, Bihorka, Sarajevka, Radikalka. Autoarele amintite amintesc „Srba“ în Valea Moravei (1934: 19). În Serbia acest dans popular este denumit și „šetnja“ (plimbare), iar „srba“ în zonele limitrofe. După părerea lui D. Đorđević, multiplele variante ale acestei hore (kolo) ar putea să indice prezența ei peste tot, iar „srba“ din zonele de graniță să reprezinte caracteristica tipică ca și dans sârbesc. (1988: 142-143).

„Sîrba“ în alaiurile rituale este jucată și de către românii din Banatul iugoslav, de exemplu la Grebenaș. Iar Grebenaș-ul, după R. Flora, este o veche localitate grănicerească bănățeană. De Lăsata secolului care precede postul Paștelui, umblă călușarii. „Când intră în gospodării – cum a notat M. Maluckov – execută un scurt program alcătuit din mai multe jocuri pe care le dansează într-o anumită ordine. Execută jocurile: „Ardeleana“, „Hora“, „Srba“ (1985: 277).

Polonezii bucovineni, veniți la sfârșitul secolului al XIX-lea în Bosnia, au jucat cel mai mult „gorala“, „ciobana“, dar sau păstrat și amintiri vagi despre „syrba“. Dar, după repatrierea la Schljonsk, s-au întors la „sîrba“ (sârba) prin intermediul repatriaților din România.

Dansul „sîrba“ este foarte reprezentat și inegal distribuit în România. După părerea lui M. Tomici și J. Šoljmošan, forma „sîrba“ este un derivat din etnonimul „sîrb“ și sufixul –a sau articolul postpozitiv pentru genul feminin singular cu atât mai mult cu cât în limba română există o foarte cunoscută hora populară care poate fi pronunțată și nearticulat „sirba“. Denumirea dansului ar putea fi tradusă ca „hora sârbească“ (1996: 345). În *Dicționarul denumirilor populare românești*

din anul 1979 este înregistrat cuvântul „sirba” (plural „sirbe”) ca dans popular – Volkstanz – cu 614 de variante regionale: ardelenescă, oltenească, după localizare: calafateana, ploieșteana, după ocupație: cococarească, crâșmărească ș.a.m.d.

Conform cercetărilor etnocoreologului Anca Giurchescu, în localitățile românești din zona Porților de Fier, unde trăiește populația sârbească sau majoritar sârbească, concomitent cu dansurile populare sârbești sunt reprezentate și variante ale dansurilor românești. Grupului celui mai important de dansuri populare îi aparțin jocurile „sirba”, „brîul” și „hora”. Ultimele două jocuri, iar uneori și „sîrba”, se joacă la „pomana” care se face la șase săptămâni după moarte, deci cu ocazia ritualului din ciclul vieții, fapt important pentru confirmarea înrădăcinării adânci și a vechimii jocului despre care este vorba.

La trecerea din Carpații Orientali în Câmpia Valahiei, G. Sulițeanu înregistrează patru tipuri coregrafice de dansuri: „sirba”, „brîu”, „de doi” și „hora”. Primele două sunt jucate în 54 de variante, cu precizarea că „sîrba” mai are patru notate drept „sîrbeasca”. Unele din variantele interesante din „sîrba” sunt: „sîrba batrâneasca” și „sîrba de acum până la sfârșitul veacurilor”. Acompaniamentul muzical al acestor „srbe” este realizat de vioară, voce și cimpoi. Unele din aici amintitele „sârbe” sunt înregistrate la Câmpulung (1976). A. Buksan, analizând raportul dintre dans, muzică și text, amintește „sîrbe” în sudul Ardealului precum și una cu numele „sîrba la bătaie” (bătută) pe loc, notată în localitatea Sibiel lângă Sibiu (1976: 393, 400, 410).

3.

Problema originii dansului popular „sîrba” nu este dezbătută separat de către A. Giurchescu, dar din context se vede că o consideră dans românesc. Astfel ea, scriind despre dansurile turcilor români de pe insula dunăreană Ada-Kaleh, menționează că „bărbații au dansat jocurile populare românești (subliniere D.D.), îndeosebi „hora” și „sîrba”. Și în marele dicționar al limbii române din anul 1957 se menționează că „sîrba” este dans românesc. Dar, în *Dicționarul dansurilor populare românești* din anul 1979, etimologia cuvântului „sîrba” este derivată din slava veche „СрѢбинъ”.

Când este vorba despre originea acestui cuvânt, etnocoreologul O. Mladenović a manifestat mult mai multă prudență. Ea scrie: „Este interesant cazul „srbei”. La sârbi este cunoscută după melodia plină de elan de tip românesc; la români „sîrba” este unul din cele mai cunoscute dansuri și după denumire s-ar zice că provine din Serbia” (1973: 66). În textul care urmează, O. Mladenović nu exclude posibilitatea influenței dansurilor populare sârbești asupra formării foarte reprezentativului dans „sîrba” în România de vest și de sud exact la fel cum sunt fixate acolo influențele bulgare (dansuri: pajduška, račenica, četvorno) (1973: 57-

64, 72). În acest context, a militat pe bună dreptate pentru cercetarea „relațiilor sârbo-bulgare pe de o parte, și a tradiției coreografice românești, pe de altă parte” (1973: 66). Există părerea că nu a fost o influență prea mare a dansurilor populare românești asupra celor sârbești și presupunerea că influența ar fi trebuit să fi fost cel puțin reciprocă (D. Đorđević 1988), dar și o părere contrară conștientă căreia la români nu au fost influențe ale muzicii sârbești și că „sârba” în Bulgaria se dansează pe melodia preluată de la români (N. Frațile).

Despre răspândirea dansurilor cu denumiri etnice cum sunt vlainja, arnautka, bugarka, karavlaško, cigančica și altele a scris S. Zečević, subliniind că aceste dansuri au fost de regulă acomodată la stilul dansant local, menținându-și denumirea care conduce la eventuala origine (1983: 153). El, în oarecare măsură, dezvoltă părerea lui O. Mladenović despre meritele comercianților greci pentru acceptarea în Serbia a dansului vechi balcanic, a așa-zisului „lako kolo” (hora lină), dans festiv și sobru sub denumirea de – srbijanka (1973: 49). Chiar dacă la amestecul dansurilor caracteristicile stilistice autohtone prevalează, totuși multe dintre ele, din cauza denumirilor, sunt percepute ca și străine (O. Mladenović, 1973: 72, 66).

Scriind despre straturile împrumuturilor românești în Serbia de sud-est (plecări masive temporare pentru a munci în România), B. Sikimić prezintă împrumuturi recente, în locurile actualului contact a celor două limbi în Serbia de Est, care se referă la dansuri populare. Înșiră dansurile kukunješće, joc, ardeleana, dar nu și sârba. Direcția de circulație a denumirii ultimului dans probabil a fost alta.

* *

Încă K. Moszynski a arătat că extinderea jocurilor balcanice depășește granițele Iugoslaviei și Bulgariei, cuprinzând România și ținuturile huțulilor. Unele dansuri ale huțulilor, în principiu, nu se deosebesc cu nimic de cele mai cunoscute dansuri bulgărești, macedonene sau sârbești. El utilizează consecvent noțiunea „balcano-carpatică” când este vorba despre descrierea dansurilor (1968: 331-333).

În privința limitelor de răspândire a unor dansuri o contribuție o are G. Dabrowska arătând influențele și legăturile de vecinătate, în special în părțile sudice ale zonei muntoase poloneze cu folclorul slavilor de sud și al neslavilor: maghiari și români. Exact despre aceste legături, dar în muzica populară, a scris J. Steszewski: „Cu slovaci, huțuli, maghiari și popoarele balcanice folclorul muzical sud polonez are instrumente comune sau asemănătoare, ritmurile descendentale accentuate, forme de plurivocalism, unele dansuri; aceste fapte pot fi urme ale migrațiilor valahe, care aduceau din sud un anumit tip de cultură păstorească” (1931).

Să repetăm, la final, căile și modalitățile posibile de extindere a dansului „sârba” din zonele balcanice în Carpați. Influențele din cultura tradițională au putut

fi transmise nemijlocit de reprezentanții stratului social mai înalt sârbesc care s-au refugiat în Valahia și mai departe spre nord-est. La finele secolului al XVII-lea populația sârbească se așeza în Crișana, la nord de Mureș (Ardeal, Transilvania), așa încât dansul despre care este vorba e posibil să fi fost în inventarul ei cultural. Mitropolia de Karlovitz a Bisericii Ortodoxe Sârbe a cuprins inițial Ardealul, iar ulterior și Bucovina, regiune aflată pe panta estică a Carpaților locuită de români și ucraineni (rusini). După războiul cu Turcia, Bucovina a intrat în componență țărilor succesoare austriece. Eparhia bucovineană s-a constituit în anul 1783 (Lj. Cerović, 1991: 71-74).

„Srba” („sîrba”, „syrba”), dacă este vorba despre același dans popular, au putut să o transmită soldații și ofițerii Regimentului iliric (sârbo-român) și ai Regimentului de ceaichiști (acest dans, după spusele lui T. Jurjovan, a fost jucat de militari), care ani de zile au staționat în jurul localităților Czernowitz (Cernăuți), Gura Humorului, Câmpulung Moldovenesc; apoi aici au fost până în 1864 preoții, învățătorii și episcopii sârbi, iar în România (Buzău, Ploiești, Paganele, Focșani, Bărlad, Iași, Botoșani, Poiana), ani de-a rândul veneau muncitori sezonieri din părțile Pirotului și Knjaževațului.

La cele amintite mai sus dinainte trebuie adăugat faptul că în Ucraina (fosta Rusia Mică), concomitent cu alte influențe lingvistice și folclorice care sunt puse în legătură cu existența coloniilor sârbești în secolul al XVIII-lea, a fost înregistrat dansul sub numele „serbina” și „serbianca” (al doilea, adevărat, catalogat ca dans țigănesc alert).

Cu această ultimă informație ajungem în sfera transmițătorilor intermediari ai dansurilor și melodiilor, a căror denumiri se leagă de etnonimul altui popor. Este cunoscut, bunăoară, în această privință rolul muzicanților – țiganilor valahi și români. În cazul polonezilor bucovineni acceptarea și răspândirea elementului cultural cu indiciu etnic străin se poate documenta și studia relativ ușor.

Originea „srbei” (sîrba”, „syrba”) și dezvoltarea ei ulterioară în Iugoslavia, România, Bucovina, părțile nordice și vestice ale Poloniei, merită și în continuare atenție științifică.

Literatura

- Бускан, 1971: A. Bucsan, *Specificul dansului popular românesc*. București: 393, 400, 410.
- Гјурчексy, 1972: A. Giurchescu, *Repertoriu de dansuri populare*. București: Atlasul complex Porțile de Fier.
- Дабровска, 1971: G. Dabrowska, *Uwagi o metodach badan polskich tancow ludowych*. Warszawa: Etnografia Polska, t. XIV, 11-23.
- Дабровска, 1981: G. Dabrowska, *Taniec Ludowy*. Wroclaw–Warszawa–KraKow–Gdansk–Lodz: Etnografia Polski, Przemiany Kultury Ludowej 2, 285-326.

- Дрљача, 1997: Д. Дрљача, *Етнички и етнокултурни контакти у панонско-карпатском простору*. Београд: Етнографски институт САНУ. Посебна издања, књ. 42, стр. 19-27.
- Дрљача, 1998: D. Drljača, One thousand years of coexistence in the Carpathian basin
- Ђорђевић, 1988: D. Đorđević, *Narodne igre Šumadije i Pomoravlja*. Zagreb: 143-145.
- Зечевић, 1983: С. Зечевић, *Српске народне игре*. Београд: 106-107.
- Иванчан, 1981: I. Ivančan, *Narodni plesovi i igre u Lici*. Zagreb: 14, 15, 18.
- Јанковић, 1934: Д. и Љ. Јанковић, *Народне игре*. Књ. I. Београд: 19, 32-36, 43.
- Малуцков, 1985: M. Maluckov, *Rumuni u Banatu*. Novi Sad: 277.
- Манолов, 1996: И. Манолов, *Акои особености на музикални фолклор от град Банско Банско-ИследнаниО и материали*, Софија: 170-181.
- Мејснер, 1963: M. Meysner Rostworowska, *Z badan nad kultura ludowa reemigrantow polskich z Rumunii na Dolnym Slasku*, Wroclaw: Zeszyty Etnograficzne t. I, 105-127.
- Младеновић, 1973: О. Младеновић, *Коло у Јужних Словена*. Београд: Посебна издања Етнографског института САНУ, књ. 14 66, 72, 144.
- Мозински, 1968: K. Moszynski, *Kultura Ludowa Slowian*, t. II, sz. 2. Warszawa: Kultura Duchowa, 331-333.
- Николић, 1974: В. Николић, *О печалбарима из источне Србије. Пирот-Етнолошке белешке из прошлости града*. Пирот, 100-101.
- Никулеску и др., 1979: G. T. Niculescu/ Varone, E. Costache Gainaru/ Varone, *Dicționarul jocurilor populare romanesti*, Bucuresti.
- Павловић, 1986: M. Pavlović, *Knjiga o himni*, Beograd.
- Поповић, 1992: М. Б. Поповић, *Колико има Срба у бившем СССР-у*. Београд: Политика број 28. 181. г LXXXIX, 24.
- Прока, 1962: V. Proca, *Dansurile populare în RPR*. București: Revista Musica 8-9, 57-64.
- Сикимић, 1993: Б. Сикимић, *Слојеви румунских позајмљеница у југоисточној Србији. Говори призренско-тимочке области и суседних дијалеката, Зборник реферата научног скупа*. Ниш: 457-468.
- Стежевски-Лудова, 1981: J. Stezewski, *Muzyka Ludowa, Etnografia Polski*. Wroclaw-Warszawa-Krakow-Gdansk-Lodz. Przemiany Kultury Ludowej 2, 245/284.
- Сулитеану, 1976: G. Suliteanu, *Muzica dansurilor populare din Muscel-Arges*. Bucuresti.
- Томић-Шољмошан, 1996: М. Томић и Ј. Шољмошан, *Облици Србин и српски у румунским презименима*. Београд-Никшић: Српски језик број 1-2, 343-349.
- Флора, 1969: R. Flora, *Rumunsko-srpskohrvatski rečnik*, Panciova.
- Церовић, 1991: Љ. Церовић, *Срби у Румунији*, Нови Сад: 71-74.

Dusan Drljaca

SERBIAN/RUMANIAN KOLO DANCE IN THE CARPATHIANS AND ITS FURTHER SPREADING

(Summary)

Balkan-Carpathian or Carpathian/Balkan congruence of sameness in the traditional culture date back in distant past. The oldest ones are represented in folk religion> more recent ones in nomadic cattle raising and so called Wallachian law (13 th-18th century), as well as in music and dancing.

Relatively new is the occurrence of Serbian/Rumanian kolo dance of the Serbs/Sirba. The Poles settled in Bukovina since 1834, accepted it under the name “syrba” and moved it during the repatriation to the South-Western areas of today` s Poland, in the vicinity of the German border.

Са српског превео: Љубомир Степанов